

La reutilització de la informació del sector públic a Espanya: una base sòlida per a un futur prometedor

[\[English version\]](#)

EMILIO GARCIA GARCIA

Assessor tècnic

Ministerio de Hacienda y Administraciones Públicas

emilio.garcia@seap.minhap.es

SALVADOR LUIS SORIANO MALDONADO

Assessor tècnic

Ministerio de Industria, Energía y Turismo

slsoriano@minetur.es

Opcions

Imprimir

Recomanar

Citació

Estadístiques

<meta />

Metadades

Similars

Resum [\[Abstract\]](#) [\[Resumen\]](#)

La reutilització de la informació del sector públic és la base de les estratègies de dades obertes i de govern obert. Les autoritats europees fomenten polítiques de reutilització de la informació pública com un dels pilars de l'economia digital i una palanca per a la transparència democràtica a la Unió Europea. A Espanya, les primeres polítiques de reutilització de la informació del sector públic s'han dut a terme amb el [Proyecto Aporta](#), creat el 2008 i coordinat pel Ministerio de Hacienda y Administraciones Públicas i el Ministerio de Industria, Energía y Turismo. Des del començament, el projecte ha tingut l'objectiu de promoure la cultura de la reutilització de la informació del sector públic a Espanya, i ara se n'estan recollint els beneficis en forma d'un sector infomediari vibrant i d'un nombre creixent d'iniciatives de dades obertes en totes les capes del govern. A l'Estat espanyol, el 2011 va començar una renovació important de l'estratègia de reutilització de la informació del sector públic, seguint les directrius del [Pla d'acció sobre administració electrònica 2011-2015](#) i l'[Agenda Digital Europea](#), amb un objectiu nou: maximitzar el valor públic de la informació del sector públic per mitjà d'una reutilització massiva.

1 La gènesi d'una política innovadora

El concepte de *dades obertes* és, indubtablement, l'eix d'algunes de les iniciatives més innovadores en l'Administració pública. Accedir fàcilment a les dades públiques promou la responsabilitat per mitjà de la transparència i, alhora, el creixement econòmic mitjançant el desenvolupament de serveis d'informació per part de tercers.

Molt abans que les polítiques de dades obertes comencessin a aparèixer als diaris polítics i econòmics i a les revistes, la Comissió Europea va proposar al Consell Europeu i al Parlament Europeu aprovar una directiva relativa a la reutilització de la informació del sector públic (European Commission, 2002). Era l'any 2002, i la proposta va representar el final d'un camí iniciat el 1999 amb el *Green paper on PSI in the Information Society* (European Commission, 1999). Encara que algunes parts d'aquest document poden semblar ingènues, especialment tenint en compte alguns dels debats actuals sobre política de dades obertes i els models de negoci potencials per als sectors públic i privat, posa sobre la taula qüestions que actualment encara es debaten:

- Un acord sobre la definició de la informació del sector públic.
- La necessitat de proveir equitativament drets sobre reutilització en tots els usuaris potencials.
- El debat sobre règims de preus.
- Els conflictes possibles entre la reutilització de la informació del sector públic i els marcs

jurídics sobre privacitat i drets d'autor.

No obstant això, el text semblava més preocupat pels problemes d'accés que pel valor econòmic de la informació del sector públic. Van haver de passar un parell d'anys perquè aparegués el primer valor econòmic intuïtiu de la informació del sector públic. I no ho va fer per si mateix, sinó connectat amb el sector de continguts digitals, estimat llavors en 433 milions d'euros, o el 5 % del PIB de la Unió Europea (European Commission, 2001, p. 4). La informació del sector públic apareix per primer cop com una altra font d'informació possible per al sector dels continguts digitals i, per tant, susceptible de vendre's en forma de producte de valor afegit i serveis. Com que "an information service based on tourist information, traffic data and/or environmental data that stops at the border will lose much of its appeal" (European Commission, 2001, p. 5), la Comissió Europea va plantejar l'opció d'estendre el concepte de *mercat únic* al camp de la reutilització de la informació del sector públic. La Comissió va proposar un instrument legal per superar la fragmentació del mercat de la informació del sector públic, que destaca especialment per "a general right to re-use public sector information: whenever public sector information is generally accessible, commercial re-use should be possible" (European Commission, 2001, p. 11). Tanmateix, l'instrument legal que finalment es va aprovar no va aconseguir aquest objectiu.

Al final, el principi de la Directiva 2003/98/CE (European Commission, 2003) va ser que "Member States shall ensure that, where the re-use of documents held by public sector bodies is allowed, these documents shall be re-usable for commercial or non-commercial purposes" (European Parliament; European Council, 2003, art. 3). És a dir, la Directiva no va obligar a permetre la reutilització de la informació del sector públic, però sí que obligà a assegurar el subministrament de la informació del sector públic en igualtat de condicions. La Directiva "built on and was without prejudice to the existing access regimes in the Member States" (European Parliament; European Council, 2003, art. 1.3), respecta els drets d'autor i la privacitat, i permet aplicar un recàrrec, sempre que "the total income from supplying and allowing re-use of documents shall not exceed the cost of collection, production, reproduction and dissemination, together with a reasonable return on investment" (European Parliament; European Council, 2003, art. 6).

La Directiva adoptada finalment no va ser tan ambiciosa com a l'inici preveia la Comissió Europea, però malgrat això alguns estats membre tampoc van aplicar la transposició nacional abans de la data límit establerta, l'1 de juliol del 2005.¹ En el cas d'Espanya, la transposició de la Directiva es va adoptar el novembre del 2007 en forma de la Llei 37/2007, sobre reutilització de la informació del sector públic (Gobierno de España, 2007).

La llei espanyola estableix una definició àmplia de la informació del sector públic, que abasta no només els documents tradicionals, sinó també conjunts de dades (Gobierno de España, 2007, article 3, paràgraf 2). Defineix els tipus de condicions sota les quals es poden autoritzar les reutilitzacions, i estableix les normes aplicables al recàrrec. Tant el procés com les condicions de reutilització s'han d'establir de manera transparent i oberta (Gobierno de España, 2007, article 4, paràgraf 3). Per exemple, la llei preveu la possibilitat d'oferir la informació del sector públic lliurement, sense cap restricció. D'altra banda, la llei estableix que les administracions públiques han de facilitar la reutilització mitjançant la creació de llistes i índexs accessibles en línia, amb l'objectiu de facilitar la identificació de recursos d'informació pública.

2 Proyecto Aporta: cap a una cultura de la reutilització

L'aprovació de la Llei 37/2007 del Parlament espanyol va suposar el tret de sortida per desenvolupar la reutilització de les polítiques públiques del sector de la informació a Espanya. No obstant això, era evident que fer efectiva la reutilització de la informació del sector públic exigiria més esforços que la mera adopció d'una llei nova. La introducció d'idees i conceptes nous és sempre una qüestió complexa en l'Administració pública, i per aconseguir-ho és especialment necessari conscienciar i dur a terme accions de difusió. Aquests motius són els que van portar a crear el [Proyecto Aporta](#). El nom es va escollir com a punta de llança per promoure la nova cultura: en espanyol, *aporta* significa *compartir*.

Aquest projecte es va posar en marxa l'octubre del 2008, coordinat pel Ministerio de Hacienda y Administraciones Públicas i el Ministerio de Industria, Energía y Turismo, i en el marc del [Pla Avanza](#), dins del Programa Nacional de Reformes que el Govern va dissenyar el 2000 per seguir l'Estratègia de Lisboa (*avanza*, en el sentit d'*anar més enllà*). Aquest pla es va centrar a utilitzar adequadament les TIC, amb la finalitat de dur a terme amb èxit un model de creixement econòmic basat en l'augment de la competitivitat i la productivitat, la millora de la qualitat la vida dels

ciutadans i la igualtat social i regional. L'OCDE (2010) ha assenyalat el Pla Avança com un cas en què "a strong policy and governance framework have been the key for the success of information society policies".

L'objectiu principal del Proyecto Aporta era promoure la cultura de reutilització de la informació del sector públic, creant consciència sobre la importància i el valor que té aquesta informació i sobre la reutilització que en poden fer el govern, els ciutadans i les empreses. El projecte es basa en tres pilars que es reforcen entre ells:

- Fomentar una cultura de reutilització de la informació del sector públic.
- Establir les bases perquè el govern proveeixi la informació del sector públic.
- Promoure el mercat de reutilització de la informació del sector públic.

En resum, el projecte pretenia desenvolupar el potencial de la reutilització de la informació del sector públic a Espanya per mitjà de la convergència de les iniciatives públiques i privades, amb l'esperança de ser el catalitzador del que llavors era una comunitat incipient.

El Proyecto Aporta ha combinat des del principi l'ús d'Internet i les accions cara a cara. Una de les primeres mesures que es van adoptar va ser la creació d'un portal a Internet, [Aporta](#), que va actuar com a centre per reunir material en línia relacionat amb la reutilització de la informació del sector públic. A més de les diferents parts del marc legal de l'àmbit europeu i nacional, també es van publicar materials educatius. Altres projectes internacionals (European Public Sector Information Platform, 2009) i de govern (The National Archives, 2011) han elogiat parts d'aquest material, per la utilitat i innovació. El portal ha duplicat el nombre de visites per any, que ha passat de menys de vint mil a quaranta mil. De fet, gairebé el 20 % de les visites es fan des de fora de l'Estat espanyol, fet que mostra una valoració creixent de la iniciativa en l'àmbit internacional. La presència del Proyecto Aporta a Internet es complementa amb l'ús dels canals de comunicació socials com ara el Twitter (@proyectoaporta).

Malgrat que aquest projecte sigui àmpliament conegut gràcies a l'activitat a Internet, la promoció d'una comunitat també requereix trobades presencials. Amb una primera etapa en què l'eix eren seminaris per mostrar la millor manera de tractar les dades obertes i la reutilització de les dades públiques, el projecte va evolucionar fins a organitzar un esdeveniment internacional anual amb la participació d'experts procedents d'Europa i de diferents àmbits del Govern espanyol.

Tres anys després, el projecte es pot considerar un bon exemple sobre com promoure la reutilització de la informació del sector públic des del principi. Gairebé els disset governs autonòmics han posat en marxa un portal de dades obertes, i també hi ha algunes iniciatives importants en l'àmbit local.² En general, els portals subnacionals no destaquen gaire, tot i que n'hi ha alguns de força reconeguts internacionalment, com és el cas de l'[OpenData Euskadi](#) i [OpenData Barcelona](#).

L'impacte del Proyecto Aporta ha anat més enllà dels límits del sector públic: els resultats que ha obtingut són visibles també en la societat civil i la indústria, gràcies al fet que es tracta de col·lectius pròxims al Proyecto. D'una banda, han sorgit diverses ONG de l'àrea del periodisme de dades i de la promoció de la iniciativa de dades obertes. La més important és la branca espanyola de [Pro Bono Publico](#), que el 2010 i el 2011 va organitzar l'[Abre Datos](#), un concurs d'aplicacions de dades obertes, i que ha promogut iniciatives de transparència com ara [¿Dónde van mis impuestos?](#), la versió en castellà de *Where does my money go?* D'altra banda, ha sorgit del no-res un sector infomediari dinàmic, l'activitat del qual s'estima entre 550 i 650 milions d'euros (Proyecto Aporta, 2011), una quantitat equivalent als ingressos dels serveis d'itinerància mòbils obtinguts pels operadors de telecomunicacions (Comisión del Mercado de las Telecomunicaciones, 2010). Cal destacar que aquest volum de negoci està molt lluny del seu potencial, estimat en 2.000 milions d'euros (European Commission, 2006), i que actualment encara es revisa el valor que té. Després de repassar la delimitació d'una empresa infomediària, el valor econòmic del sector s'ha reduït i el 2012 s'ha estimat entre 330 i 550 milions d'euros (Proyecto Aporta, 2012).

A final de 2010, ja era evident que calia passar a una nova etapa. La primera versió del Catàleg d'Informació del Sector Públic,³ que apareix al portal del Proyecto Aporta, necessitava evolucionar, i el sector infomediari exigia regles noves per seguir creixent. Alhora, a la Unió Europea, l'[Agenda Digital](#) i el [Pla d'acció sobre Administració electrònica](#) van afegir un valor estratègic per augmentar la disponibilitat de la informació del sector públic per reutilitzar-la, i van exigir als estats membre reforçar i reprendre les polítiques en aquest camp.

3 La renovació de l'estratègia de reutilització de la informació del sector públic a Espanya

El 16 de juliol del 2010, el Consell de Ministres va aprovar l'Estratègia 2011-2015 del Pla Avança 2. Aquesta segona fase representa la continuïtat d'aquest pla, i conté una actualització dels objectius i les accions en el camp de la reutilització de la informació del sector públic. Després de la primera etapa, que tenia com a finalitat crear consciència sobre la importància estratègica de les dades públiques, el nou objectiu establert en el Pla era maximitzar el valor públic de la informació del sector públic reutilitzant-la massivament. Per aconseguir-ho, s'ha augmentat la visibilitat i l'accessibilitat de les dades públiques i s'han eliminat els obstacles per reutilitzar-les, tot de manera cada cop més ràpida.

Tres anys després d'aprovar la Llei 37/2007, a Espanya encara hi havia diversos obstacles.⁴ Principalment, els impediments identificats van ser, en primer lloc, la incertesa sobre quina informació pública és reutilitzable; en segon, un marc de condicions per reutilitzar les dades públiques fragmentat; en tercer, la manca d'una assignació clara de funcions i responsabilitats en la cadena de subministrament d'informació a les entitats públiques, i, finalment, l'ús escàs d'estàndards oberts i formats llegibles per màquina en la informació disponible. Amb la intenció de superar aquestes traves, el desembre del 2010 es va aprovar un reial decret que explicava els detalls de les implementacions de la Llei, que va començar amb un procés participatiu sobre un primer esborrany del reial decret. Les aportacions dels sectors públic i privat, així com de la societat civil, van enriquir el text inicial i el resultat va ser un dels marcs jurídics més avançats d'aquesta matèria, que incloïa una primera adaptació a alguns aspectes de la proposta per renovar la Directiva 2003/98/CE, duta a terme per la Comissió Europea un any després.

Aquesta part nova del marc legal es va anomenar *Reial decret 1495/2011, de 24 d'octubre, pel qual es desenvolupa la Llei 37/2007, de 16 de novembre, sobre reutilització de la informació del sector públic, per al sector públic nacional*. La finalitat principal del Reial decret és complir l'objectiu que "data should be open and available by default and exceptions should be justified". En aquest sentit, el Reial decret regula els aspectes següents:

- S'hi detallen les obligacions de les administracions i dels organismes del sector públic en la promoció de la reutilització:
 - En general, s'autoritza a reutilitzar la informació del sector públic, sempre que l'accés no estigui restringit per les normes d'accés (com a norma per defecte, la informació és reutilitzable).
 - Les administracions i els organismes del sector públic han de comunicar de manera proactiva la informació reutilitzable que posseeixen.
 - Els funcionaris responsables de la reutilització s'han d'identificar en cada departament ministerial, organisme o entitat pública, i s'han d'establir també un conjunt de funcions mínimes.
 - Els mecanismes de coordinació pertinents s'estableixen en l'àmbit del Govern espanyol.
- Catàleg d'Informació del Sector Públic:
 - El Catàleg d'Informació del Sector Públic actual rep suport legal.
 - Les administracions i organismes del sector públic són els responsables de mantenir el Catàleg actualitzat.
- Regulació de les modalitats de reutilització:
 - La regla general (i per defecte) és que es proveeixi la reutilització sota un nombre limitat de condicions generals, establertes en el Decret, el qual inclou una plantilla d'avís legal que estableix les condicions generals per reutilitzar (per defecte, s'aplica aquesta llicència de dades obertes).
 - No obstant això, el Decret preveu una certa flexibilitat per a les administracions i els organismes públics que, quan calgui, hagin d'establir condicions específiques addicionals.
- Regulació de les condicions aplicables a la reutilització d'informació subjecta a drets de propietat intel·lectual o que continguin dades de caràcter personal.
 - Els drets de propietat intel·lectual estan autoritzats per defecte i se simplifiquen en les modalitats de reutilització establertes en el Decret (això és part del permís per defecte de les dades obertes).
 - S'estableixen normes específiques per als documents que continguin dades de

caràcter personal, per garantir la protecció de les dades personals i la intimitat.

Tal com disposa la Llei 37/2007, les disposicions relatives a la reutilització de la informació del sector públic no canvien les regles que regeixen l'accés als documents administratius de l'ordenament jurídic espanyol. En canvi, aporten un valor afegit al dret d'accés previst en el sistema normatiu bàsic per reutilitzar, per part de tercers, la informació del sector públic, amb finalitats comercials o no, en un marc de competència lleial, i regulen les condicions mínimes per al segon nivell de processament de la informació que generen els organismes públics.

No obstant això, maximitzar el valor públic de la informació del sector públic no només demana eliminar els obstacles que es presenten per reutilitzar aquesta informació, també exigeix fer-la visible i accessible. Aquest últim és l'objectiu del portal datos.gob.es, el nou Catàleg d'Informació del Sector Públic, que es basa legalment en el Reial decret 1495/2011. A més, la cooperació en el proveïment i l'actualització del Catàleg és una obligació per a tots els organismes i departaments que pertanyen al sector públic estatal, d'acord amb el Reial decret 1495/2007.

Aquest portal és l'evolució del web desenvolupat inicialment per al Proyecto Aporta, la versió beta del qual es va presentar l'octubre del 2011. No obstant això, ofereix un disseny més atractiu⁵ i afegeix eines noves per promoure, per participar en el web 2.0 i per sensibilitzar sobre els beneficis de la reutilització. Gràcies a aquestes funcions, els usuaris poden compartir fàcilment les dades que s'hi publiquen, els conjunts de dades del Catàleg, les aplicacions de mostra i les últimes notícies sobre el món de la informació del sector públic. El gener de 2011, el projecte de la UE Legal Aspects of Public Sector Information (LAPSI) el va reconèixer com el portal d'informació del sector amb el disseny més fàcil d'usar (Futia, 2012).

El portal datos.gob.es compleix tots els requisits internacionals pel que fa al disseny, l'accessibilitat, la usabilitat i la seguretat web. Inclou característiques generals de l'arquitectura web i el web únic. També segueix les recomanacions del World Wide Web Consortium (W3C) sobre la publicació de dades obertes per a governs, i es basa en tecnologies estàndard XHTML i CSS. La plataforma de programari escollida per executar el portal és Drupal, i les plataformes semàntiques, CMS i Virtuozzo.⁶

Tant les normes noves, incloses en el Reial decret 1495/2011, com la versió renovada del Catàleg d'Informació del Sector Públic proporcionen una base sòlida per a un esclat en la reutilització de les dades públiques a Espanya.

4 Mirant cap al futur

Com a estat membre de la Unió Europea, el futur d'Espanya pel que fa a les polítiques de reutilització de la informació del sector públic està fortament influït per les polítiques i les propostes legals de la Comissió Europea. Tanmateix, aquesta situació no implica una actitud passiva de les autoritats espanyoles ni una posició d'esperar i veure què es proposa des de Brussel·les. El Govern espanyol, en l'àmbit de l'Administració electrònica en general, i en el camp de la reutilització de dades públiques en particular, s'adapta contínuament a les polítiques de la Unió Europea. Aquesta adaptació es basa a participar de manera activa en els grups de treball creats per la Comissió i el Consell, i fent pressió en aquests fòrums perquè se n'acceptin les millors pràctiques.

Es poden trobar indicis de l'adaptació inicial de les polítiques espanyoles amb les europees en la proposta recent de modificació de la Directiva 2003/98/CE de la Comissió Europea (European Commission, 2011 b). Aquesta proposta es va publicar el desembre del 2011, i algunes de les novetats que la Comissió va destacar en la nota de premsa (European Commission, 2011) van ser:

- Les dades públiques que no formin part d'alguna de les excepcions seran reutilitzables. Així, la Directiva crea un dret real per reutilitzar la informació pública, absent en la Directiva original.
- Pel que fa al preu, com a norma general, els organismes del sector públic poden cobrar com a màxim el cost marginal per difondre la informació. En casos excepcionals, serà possible recuperar el cost total (més una rendibilitat de la inversió raonable).
- Les dades han d'estar disponibles en formats llegibles per màquina sempre que sigui possible.
- Hi haurà una supervisió independent de l'aplicació de les normes en tots els estats membre.

Cal assenyalar que tots els punts excepte l'últim ja formaven part del marc jurídic espanyol després

de l'aprovació del Reial decret 1495/2011.

La posició avançada d'Espanya en el camp de les polítiques de reutilització de la informació del sector públic referma també la força de la comunitat espanyola de dades obertes. A part de la participació creixent dels membres d'aquesta comunitat en esdeveniments internacionals, un signe clar de la força que té és la campanya que s'ha fet per tenir una sola llicència de dades obertes a la Unió Europea. Estimulats per la definició del Reial decret de llicència única (avís legal) per reutilitzar la informació del sector públic, el febrer del 2012 un grup d'activistes per a les dades obertes va demanar que s'incloués aquesta disposició en la revisió de la Directiva de la UE.⁷ Fent servir diversos blogs i l'etiqueta del Twitter #10DataLicenseEU, aquests activistes van aconseguir suport en línia⁸ de diferents personalitats de la UE.⁹ A final de febrer, la comissària Neelie Kroes va presentar la iniciativa al seu blog i va anunciar que es desenvoluparien directrius per concedir llicències de dades governamentals obertes a Europa.

No obstant això, s'han de fer més esforços per recollir tots els beneficis de l'impuls de les dades obertes a Espanya. El 2012 és l'any clau en l'execució del Reial decret 1495/2011, de manera que caldrà fer un seguiment acurat dels avenços per veure si les promeses es converteixen en realitat. La incorporació recent d'Espanya a la Open Government Partnership també és un senyal clar del compromís que té el Govern espanyol amb el moviment de dades obertes. A partir del 2012, la transposició de la modificació de la Directiva de la UE oferirà un impuls renovat.

Els beneficis econòmics que proporcionen les polítiques de reutilització de la informació del sector públic i la contribució a un govern més transparent s'estan forjant actualment a Espanya.

Bibliografia

Comisión del Mercado de las Telecomunicaciones (2010). *Annual Report of Spanish Telecommunication Market*. <<http://informecmt.cmt.es/en/docs/2010/EN%20-%20ANNUAL%20REPORT%20CMT%202010.pdf>>. [Consulta: 04/11/2012].

European Commission (2011a). *Digital Agenda: Commission's Open Data Strategy, Questions & answers*. MEMO 11/891, December 2011. <<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/11/891&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>>. [Consulta: 04/11/2012].

European Commission (2011b). Proposal for a Directive of the European Parliament and the Council amending Directive 2003/98/EC on the re-use of public sector information. December 2011. <http://ec.europa.eu/information_society/policy/psi/docs/pdfs/directive_proposal/2012/proposal_directive.pdf>. [Consulta: 04/11/2012].

European Commission (2009). *Study on exclusive arrangements on Public Sector Information*. led by the European Commission. <http://ec.europa.eu/information_society/policy/psi/facilitating_reuse/exclusive_agreements/index_en.htm>. [Consulta: 04/11/2012].

European Commission (2006). *Measuring European Public Sector Information Resources (MEPSIR)*. June 2006. <http://ec.europa.eu/information_society/policy/psi/actions_eu/policy_actions/mepsir/index_en.htm>. [Consulta: 04/11/2012].

European Commission (2002). Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council on the re-use and commercial exploitation of public sector documents. June 2002, COM(2002) 207 final. 20 p. <http://ec.europa.eu/information_society/policy/psi/docs/pdfs/directive_proposal/en.pdf>. [Consulta: 04/11/2012].

European Commission (2001). *Communication eEurope 2002: Creating a EU Framework for the Exploitation of PSI*. October 2001, COM (2001) 607, 16 p. <http://ec.europa.eu/information_society/policy/psi/docs/pdfs/eeurope/2001_607_en.pdf>. [Consulta: 04/11/2012].

European Commission (1999). *Green paper on PSI in the Information Society*. January 1999, COM(1998)585. <http://ec.europa.eu/information_society/policy/psi/docs/pdfs/green_paper/gp_en.pdf>. [Consulta:

04/11/2012].

European Parliament; European Council (2003). "[Directive 2003/98/EC of the European Parliament and of the Council of 17 November 2003 on the re-use of public sector information](#)", *Official Journal of the European Union*, 31-12-2003.

<http://ec.europa.eu/information_society/policy/psi/docs/pdfs/directive/psi_directive_en.pdf>.

[Consulta: 04/11/2012].

European Public Sector Information Platform (2009). *Spain takes the lead*. ePSI Platform, June 2009. <<http://epsiplatform.eu/content/spain-takes-lead>>. [Consulta: 04/11/2012].

European Union (2003). "Directive 2003/98/EC of the European Parliament and of the Council of 17 November 2003 on the re-use of public sector information", *Official Journal of the European Union*, 31-12-2003.

<http://ec.europa.eu/information_society/policy/psi/docs/pdfs/directive/psi_directive_en.pdf>.

[Consulta: 04/11/2012].

Futia, Giuseppe (2012). "Diffondere la cultura del riutilizzo: il ruolo di un portale di dati pubblici". *La stampa*. 06/02/2012. <http://www.lastampa.it/web/cmstp/tmplrubriche/tecnologia/grubrica.asp?ID_blog=30&ID_articolo=10056&ID_sezione=38>. [Consulta: 04/11/2012].

Gobierno de España (2007). *Boletín Oficial del Estado*, 17/11/2007.

<http://www.boe.es/aeboe/consultas/bases_datos/doc.php?id=BOE-A-2007-19814>. [Consulta: 8/11/2012].

The National Archives (2011). *The United Kingdom Report on the Re-use of Public Sector Information – 2010*. P. 17. <<http://www.nationalarchives.gov.uk/documents/information-management/psi-report.pdf>>. [Consulta: 04/11/2012].

OECD (2010). *Good Governance for Digital Policies: How to Get the Most Out of ICT - The Case of Spain's Plan Avanza*. November 2010. <http://www.oecd-ilibrary.org/governance/good-governance-for-digital-policies-how-to-get-the-most-out-of-ict_9789264031104-en>. [Consulta: 04/11/2012].

Proyecto Aporta (2012). *Characterization study of the infomediary sector in Spain*. June 2012, <http://datos.gob.es/datos/sites/default/files/files/estudio_infomediario/Info_sector%20infomediario_2012.pdf>. [Consulta: 04/11/2012].

Proyecto Aporta (2011). *Characterization study of the infomediary sector in Spain*. June 2011. <http://datos.gob.es/datos/sites/default/files/files/aporta_infomediary_%20sector_2011.pdf>. [Consulta: 04/11/2012].

Rebut: 08/10/2012. Acceptat: 04/11/2012.

Notes

¹ La transposició completa de la Directiva 2003/98/CE en els estats membre de la UE no va acabar fins al maig de 2008. Vegeu <http://ec.europa.eu/information_society/policy/psi/actions_ms/implementation/index_en.htm>. [Consulta: 04/11/2012].

² Podeu trobar una col·lecció d'iniciatives de dades obertes als governs regionals i locals d'Espanya a <<http://datos.gob.es/datos/?q=node/237>>. [Consulta: 04/11/2012].

³ Aquesta versió alfa es va presentar durant la Presidència espanyola de la Unió Europea el març del 2010.

⁴ Estudis espanyols (Aporta, 2011) i europeus (European Commission, 2009) contenen una anàlisi d'aquests obstacles.

⁵ El disseny del portal és el resultat de la col·laboració amb membres de la societat civil (Pro Bono Publico) i la indústria (ASEDIE, una associació per a les empreses que treballen en el sector infomediari).

⁶ Seguint una política d'obertura i de compartir tots els resultats, podeu trobar els detalls tècnics de la plataforma utilitzada en el portal a <<http://datos.gob.es/datos/?q=node/1517>>. [Consulta: 04/11/2012].

⁷ La demanda d'una llicència única de dades obertes a la UE segueix estant disponible en diversos blogs. Vegeu, per exemple: <<http://apunteselectronicos.blogspot.com.es/2012/02/call-for-single-opendata-licence-in-eu.html>>. [Consulta: 04/11/2012].

⁸ El suport a la iniciativa es va fer per mitjà de la plataforma Actuable.es, que ara forma part de Change.org. Van aconseguir més de 600 signatures en un mes. <<http://actuable.es/peticiones/say-to-neeliekroeseu-we-want-single-opendata-licence-in-the>>. [Consulta: 04/11/2012].

⁹ Entre els partidaris de la iniciativa hi ha Jordi Sevilla (exministre d'Administraciones Públicas), Patxi López (president del País Basc) i Carlos Martínez Gorriarán (diputat del Congrés). Podeu trobar una llista dels partidaris més destacats a <<http://www.caldocasero.es/2012/02/mas-de-400-personas-ya-han-firmado-la.html>>. [Consulta: 04/11/2012].